

Tlamtinglo, Hngakchia,
Mino le Chungkhar riantuanpiaknak

Chungkhar Buaibalnak
Ruahnak cheuhnak le Bawmhnak
Upa caah tuah mi prokram
1800 608 122

Chin

Pehtlaihna
1800 608 122

Chungkhar buaibalnak ti mi hi zeidah a si?

Chungkhar Buaibalnak Ruahnak cheuhnak le Bawmhnak (FVCSS) hi chungkhar buaibalnak a tong mi hngakchia, upa le mino hna caah manlo in riantuanpiaknak a si.

Mah upa hna caah tuah mi prokram nih, mi zeipaoh an nupi/va a si lo ah a nupi/va hlun nih buaibalnak, tthihnak in le zomhtaih zeirel-lonak in tei an rak timh mi pawl khan an bawmh.

Tasmania ah hin chungkhar buaibalnak cu zeidah asi?

Chungkhar buaibalnak ti mi hi an nupi/va, umti nu/pa a si lo ah umti nu/pa hlun hna cung ah thatlonak tuah mi kha a si.

Tasmania ah chungkhar buaibalnak chung aa tel mi hna cu:

- holh in volhpamh
- kuttongh in volhpamh
- lungthinruahnak in volhpamh (zeirello, uk, hawi ton ter lo)
- tangka lei in volhpamh
- nupa sualnak in volhpamh

- Buaibal, zulhpeng, zeirellonak pawl in tthih.
- Family Violence Order (FVO) a si lo ah Police Violence Order upat lo, zulh duh lo
- fa a pawl lio mi nu velh

Umti na hawi nih a tanglei bantuk an tuah ah cun chungkhar buaibalnak na ton ti khawh a si:

- Sualnak kawl, ningzahter, serhsat, min phun phun in auh.
- na rual chan pawl, hawikom palw he ton ter duh lo / ton ding a harnak khua khan
- tangka, rawl le umthutnak ngeihlo in tuah
- nangmah duh lo in nupa sualnak tuah ter
- nang mah thlatau ter ding ah na inn, innchung thilri le na ngeih mi thil ri pawl hrawh
- Nangmah hawikom ban tuk in naa zuat mi saram tuk a si lo ah ka tuk lai tiah tthih
- nang mah na tit sa ka fah ter lai tiah hrau
- nam, namkhup le na pum kha hnih
- na zumhnak lam zulhther lo, puai kai ter lo, chung khar a si lo ah inn hmuh pawl ah hnatlak pi lo
- an bengh, an chuih cun le an thongh
- hriamnam put in nang mah tih ding tthih
- na visa kan khirh piak than lai ti in tthih, cun na nunphuna i sualnak kawl
- na ca, emails le fone chawnh mi palw kna zoh/ngeih piak
- fa le na zohkhenh ning kha midang sin ah a chiat nak in hmuh ter

Chungkhar buaibalnak nih kan zapi tein a kan hnorsuan

Khua na ruahning kha a hman le hman lo na lung hring maw a si lo ah ka hrut cang rua tiah na ruah tawn maw?

Umti na hawi kha na tih maw?

Na ruah nak kha tlawm deuh lawng na chim maw?

Midang hna he can tawi, tawi chin chin in na hmang tiah na ruat maw?

Umti na hawi kha tangka hmanna, in leng i hawikom hna he tlawm len thil tuah ti ding ah nawl hal a herh maw?

Thilpalh ka tuah sual lai, pyah-ta-na ka tong sual lai tiin a phang peng maw?

Harsetnak ton tikah tawrel khawhnak lung thawnnak ka ngei ti lo tiah na ruat maw?

Na lung a zor peng tiah na ruat maw?

Thil tuah khawh mi ka ngei ti lo tiah na ruat tawn maw, cun le hren ka tong tiah na ruat tawn maw?

A cung lei biahalnak pawl kha “a si” tiah tam deuh na ti a si ah cun volhpamh na tong ti kha a thatein chim khawh a si ko lai, cun le mah ruang ah na lungthin put le na zia za aa thleng pah cang ti nak a si.

Chungkhar buaibalnak na rak ton bal tik ah ttihnak, himlonak, minak niam deuh ruahnak, thin hunnak le ze ka tuah lai ti hngalh lo in an um ter lai. Chungkhar buaibalnak nih a chuah pi mi cu ttihphan thlalaunak, mahlema zumhnak zor ter, kei mah ka palh mi ruang ah a si ti ruahnak a luh ter. Ttihnak nih cawlcangh khawh lo in an tuah ko lai.

Chungkhar buaibalnak hi mi pa, mi nu, chungkhar hna le, mi bu hna ngandamlonak fakpi in a chuah ter tu sualnak phun a si.

Ruahnak cheuhnak le Bawmhna lak ding biakhiahnak na tuah ah cun tthatnak lam hmailei ah na panh i:

- mah le mah zumhnak a chap i, mah le mah i uarnak zong a tthan ter
- nunnak caah nangmah tein duh thimnak le biakhiahnak na tuah khawh cang lai
- ttihnak lawnh in nunnak thar kha na hmuh lai
- hawikom hna le chungkhar hna he i hlat tuk ruang ah a chuak mi harsetnak pawl kha na tei/lawnh khawh cang lai
- phunkhat hawi bu sin zong ah za lawng tein naa tel khawh cang lai
- chungkhar buaibalnak ruang ah na rak tuar mi lungthin le ruahnak lei in hnorsuannak kha na tei khawh cang lai
- nangmah caah le na inchungkhar caah duh dim tein nun nan hlan khawh cang lai.

Chungkhar Buaibalnak Ruahnak cheuhnak le Bawmhnak

6

Chungkhar Buaibalnak Ruahnak cheuhnak le Bawmhnak riantuanpiaknak (FVCSS) hi Tasmania Safe at Home riantuannak he khin an tuan ti.

FVCSS hi Tasmania Police, Biaceihnak bawmhnak le a dang dang rian bu a biapi ngai mi pawl he l hawi komh in mi bu pi bualbalnak in himnak an hmuh khawh nah caah rian an tuan cuahmah.

FVCSS nih tang lei ban tuk in bawmhnak an pek khawh:

- theih hngalh, ruahnak cheuh le bawmhnak
- chungkhar le hawi le hna caah theih hngalh pawl le, bawmhnak
- pulik sin in bawmh an hal piak khawh
- hum him tein um khawhnak hmun kawl an bawmh khawh
- tangka chawva lei in tlawm pal bawhnak hmuh ding an bawmh khawh
- Biaceihnak bawmhnak le Legal Aid pawl sin ah an kuat khawh
- Tasmania Housing, Centrelink lei chawnhbiak nak lei ah nang mah an dir kamh tu ah an cang kho
- nang mah ai aw h in acozah le acozah a si lo mi riantuanbu pawl a herh ning in an i chawnh biak khawh
- a dang Safe at Home rian tuan tu pawl hna he khan zarh chiar tein na kong an tawrel nak ah an l tel khawh
- pumpak in si seh, bupi in si seh zawtnak damter nak thil an tuah khawh.

A ho dah FVCSS in bawmh a hal khawh?

Chungkhar Buaibalnak Ruahnak cheuhnak le Bawmhnak riantuanpiaknak hi man lo in, umti hawi nu/pa nih buaibalnak a tuah a si lo ah an volhpamh ruang ah bawmh le theih hngalhnak na duh a si ah cun a herh mi paoh bawmh an si. Nangmah tein si seh, midang nih si seh kan riantuanak ah peh tonhnak tuah khawh a si. Nu le nu, pa le pa aa um mi hna le, nupi zong va zong aa ngei mi hna ca zong ah bawmh khawh a si ko.

PFVO/FVO hi ze i dah asi?

Family Violence Act 2004 (chungkhar buaibalnak upadi 2004) nih nawl bia peknak phun 2 hmang in hngakchia le upa pawl khamhnak a tuah. Police Family Violence Orders (PFVO) hi chungkhar buaibalnak a can khawh hnu ah khamhnak caah pulik nih a chuah mi nawlbia pek mi a si.

Family Violence Order (FVO) cu biaceih tu le biaceih tu tluk in nawl aa ngei mi pawl nih an chuah khawh mi nawlbia peknak a si. Mah ban tuk nawlbia peknak konglam he peh tlai in bawmh na herh a si ah cun Legal Aid hna le Biaceihnak bawm tu hna riantuannak in khan bawmh hal khawh a si. www.safeathome.tas.gov.au ah tam deuh theih hngalh na duah ah cun zoh khawh asi.

**Chungkhar buaibalnak report tuah a si lo ah arak
cang mi konglam ceih hmal na duh a si ah cun
Family Violence Response and Referral Line
1800 608 122 (24/7)**

**Asi lo ah lakhrak thil sual pang a can ah cun fone in
Police kha 000**